

Pohorelský hlásnik 2014/03

informačné noviny Obce Pohorelá;

ročník X.;

MAREC 2014;

- ZADARMO -

FAŠIANGOVÝ KARNEVAL

V utorok 4. marca sa skončilo fašiangové obdobie. V Pohorelej sme sa s ním rozlúčili na námestí, kde sa uskutočnil karneval. Žiaci v maskách, spolu s folklóristami, sa ukázali ľuďom v sprievode po uliciach Pohorelej. Na námestí žiaci z DFS Mladost, spolu s ľudovou hudbou, nám predviedli svoje spevy a tance o fašiangoch. Žiaci zo ZŠ si pripravili veľmi pekné a zaujímavé masky, za ktoré niektorí žiaci získali krásne ceny. Obecný úrad v Pohorelej pripravil ako občerstvenie pre deti i divákov teplý čaj a pohorelské fašiangové grapple.

(foto: P. Brenčíč)

UPOZORNENIE

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Brezne ako príslušný orgán upozorňuje právnické osoby, fyzické osoby-podnikateľov a fyzické osoby na prísny zákaz vypaľovania porastov burín, kríkov a zakazuje zakladať oheň v priestoroch alebo miestach, kde by mohlo dôjsť k jeho rozšíreniu.

Vypaľovanie porastov značne poškodzuje životné prostredie, najmä faunu a flóru a zapríčiňuje nenahraditeľné škody a práve preto porušenie záväzných právnych predpisov, a to najmä zákona o ochrane pred požiarmi, prináša so sebou okrem iného aj trestnoprávnu zodpovednosť. Právnickým osobám a fyzickým osobám-podnikateľom môže byť uložená sankcia až do výšky 16.597 € a fyzickým osobám až do výšky 332 €.

Touto cestou upozorňujeme občanov na skutočnosť, že spaľovať tuhé horľavé látky je možné, avšak len pri dodržaní všetkých požiarnebezpečnostných opatrení v súlade s novelou zákona o ochrane pred požiarmi a taktiež po oznámení uvedenej činnosti na okresné riaditeľstvo HaZZ na telefónnom čísle 67 121 00, prípadne na čísle 112 (150).

Právnické osoby a fyzické osoby-podnikatelia môžu spaľovať len výnimočne a to na základe písomného rozhodnutia vydaného príslušným okresným riaditeľstvom HaZZ.

Touto cestou žiadame všetkých uvedomelých občanov našej republiky o dodržiavanie zásad protipožiarnej bezpečnosti a v prípade vzniku mimoriadnej udalosti, a to požiaru, aby poskytli osobnú a vecnú pomoc v súvislosti s lokalizáciou a likvidáciou požiaru.

-Okresné riaditeľstvo HaZZ SR Brezno -

ZÁPIS DETÍ DO PRVÉHO ROČNÍKA ŠKOLY

Dňa 12. februára 2014 sa v našej škole uskutočnil zápis pre budúcich prvákov. Naši pedagógovia preskúšali ich vedomosti a zručnosti. Na budúci školský rok by malo nastúpiť do prvej triedy 33 žiakov a utvoriť by sa tak mali dve triedy.

Budúcim prváčikom želáme veľa šťastia a úspechov pri plnení si nových školských povinností.

PODUJATIA V OBCI POHORELÁ

APRÍL

12.4. V Schillerovej stope

2. ročník jarného výstupu na Orlovú hoľu
Zraz účastníkov: o 9:00 na námestí
(PaeDr. Lukáč Janoška)

19.4. Veľkonočný turnaj v RAPID ŠACHU

od 8:30 hod. v školskej jedálni
(ŠK Orlová, J.Kanoš)

MEMORIÁL POHORELSKÝCH RUBÁROV

Obec Pohorelá, OZ OPORA Pohorelá, Lesy SR, š.p. a Ur-
bár Pohorelá pripravili už po 20-krát spomienkový deň pri
príležitosti 58. výročia lavínového nešťastia v Kulichovej
doline.

Pamiatku obetí lavíny v roku 1958 - 9 lesných robotní-
kov z Pohorelej a 7 z Telgártu - si v sobotu 8. marca 2014
uctili zádušnou svätou omšou a pietnym aktom pri spoloč-
nom hrobe obetí v pohorelskom cintoríne.

Súčasťou spomienkového dňa je už tradične aj **Memo-
riál pohorelských rubárov**. Tohtoročných XX. MAJSTROV-
STIEV POHORELEJ V NOHEJBALÉ trojčlenných družstiev
(neregistrovaných hráčov) sa zúčastnilo 8 družstiev.

Konečné poradie:

1. miesto: **SPORTSERVICE Martin**
(Zdeno Buchlák, Karol Serdel, Rado Štipala)
2. miesto: **MIKU Heľpa**
(Ján Felej, Mikuláš Kukuľa, Pavol Skladaný)
3. miesto: **NK Revúca**
(Marián Domény, Juraj Mušuka, Daniel Sziládi)
4. miesto: **F.S.M. Heľpa**
(Jozef Filo, Cyril Mihňák, Michal Skladaný)
5. miesto: **LESY Pohorelá**
(Lubo Lihan, Ján Tlučák, Ján Vernársky)
6. miesto: **BOROVICHTAN Pohorelá**
(Jaro Haľak, Jozef Kanoš, Jozef Siman, Michal Tlučák)
7. miesto: **SERVITZE Pohorelá**
(Lukáš Janoška, Jozef Kanoš, Juraj Polák)
8. miesto: **NOVOSLIZ Pohorelá**
(Marek Buvala, Milan Haring, Ján Novosad)

Foto: P.Brenič, J.Pompura

AKTIVAČNÁ ČINNOSŤ V ROKU 2014

Obec Pohorelá – Obecný úrad v Pohorelej na základe Dohody s Úradom práce, sociálnych vecí a
rodiny Brezno zabezpečuje realizáciu aktivačnej činnosti formou menších obecných služieb podľa §52
zákona č.5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti v rámci implementácie nového Národného projektu
„Vybrané aktívne opatrenia na trhu práce v rámci SR bez BSK- 3“.

Na základe tejto dohody obec zabezpečuje po dobu od 1.3.2014 do 31.8.2014 vykonávanie akti-
vačnej činnosti pre 50 uchádzačov o zamestnanie v rozsahu každý 20 hodín týždenne
(4 hodiny denne).

Obec zabezpečuje aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec tak, aby práce
vykonávané uchádzačmi o zamestnanie boli určené na zlepšenie ekonomických, sociálnych podmie-
nok, kultúrnych podmienok, tvorbu, ochranu, udržiavanie a zlepšovanie životného prostredia obyvate-
ľov obce, starostlivosť o ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva, podporu vzdelávania, rozvoj a
poskytovanie sociálnych služieb a ďalších činností obce v sociálnej oblasti, rozvoj a ochranu duchov-
ných a kultúrnych hodnôt, doplnkové vzdelávanie detí a mládeže a na rozvoj a podporu komunitnej
činnosti.

Práca evidovaných nezamestnaných je koordinovaná 2 pracovníkmi obce zamestnanými na plný
pracovný úväzok.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno poskytne obci podľa § 52 ods. 7, 8 a 9 zákona o služ-
bách zamestnanosti mesačne príspevok zo štátneho rozpočtu SR (15%) a príspevok z Európskeho
sociálneho fondu (85%) na úhradu časti nákladov, ktoré súvisia s vykonávaním menších obecných
služieb pre obec najviac vo výške 9.429,60 € a príspevok na úhradu časti celkovej ceny práce zamest-
nanca, ktorý organizuje menšie obecné služby, ak má takého zamestnanca, najviac vo výške 5.250 €.

Na základe preukázaných účtovných dokladov je táto časť nákladov refundovaná obci následne
po administratívnej kontrole cca po 2-3 mesiacoch Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno.

Futbalový turnaj miništrantov

V stredu 19. februára 2014 sa v Závadke nad Hronom uskutočnil 3 ročník miništrantského
turnaja hronského dekanátu vo futbale. Turnaja sa tento rok zúčastnilo 5 farností – Pohorelá,
Heľpa, Závadka, Polomka a Beňuš.

Ráno o 09. 00 hod. sme turnaj začali sv. omšou v kostole. Potom sme sa presunuli do telocvič-
ne, kde prebiehali futbalové zápasy. Hralo sa 2 x 7,5 minúty systémom každý s každým. Pre zau-
jímavosť Vám prinášame výsledky
našich futbalistov:

Polomka – Pohorelá: 3:4
Pohorelá – Závadka: 3:0
Pohorelá – Heľpa: 0:4
Pohorelá – Beňuš: 4:3

Celkové poradie turnaja:

1. Heľpa 25:1 12 bodov
2. Pohorelá 11:10 9 bodov
3. Závadka 8:10 6 bodov
4. Beňuš 5:15 3 body
5. Polomka 4:17 0 bodov

Vítazom turnaja sa teda stali miništranti z Heľpy. Srdečne im blahoželám. Zároveň sa chcem
poďakovať aj našim miništrantom z Pohorelej za účasť a pekné druhé miesto.

- Mgr. S.Marko -

V DRUHEJ POLOVICI MARCA A V APRÍLI BUDÚ V NAŠEJ OBCI OPĎ ROZMIESTNENÉ KONTAJNERY NA VEĽKO OBJEMNÝ ODPAD Z DOMÁCNOSTÍ

O pristavení kontajnerov budeme informovať aj miestnym rozhlasom.

Veľkoobjemové kontajnery sú určené na zber objemného domového komunálneho odpadu a drob-
ného stavebného odpadu. Do týchto kontajnerov sa nesmie dávať: konáre, tráva, zemina, elektronické
spotrebiče ani nebezpečný odpad.

Do kontajnerov nepatrí ani odpad zo stavebných a výkopových prác – na vývoz takéhoto od-
padu si musí objednať kontajner každý stavebník individuálne. Napr. UNI-PAL Heľpa (tel.
0905562681 alebo 0902876460) alebo u Brantner Gemer s.r.o. (0902987688 alebo 0902980992).

Vyzývame občanov aby na zber resp. likvidáciu textilu a obuvi využívali výhradne špeciálne
kontajnery, ktoré sú počas celého roka rozmiestnené na ul. Clementisovej (pri predajni COOP Jedno-
ty), na ul. Orlovej (pri kinosále) a v Pohorelskej Maši v centrálnej časti. Používaním týchto kontajnerov
zabráňame rozhadzovaniu textilu neprispôsobivými občanmi v okolí.

Termíny zberu komunálneho odpadu

5.3.	19.3.	2.4.	16.4.	30.4.
------	-------	------	-------	-------

Žiadame občanov, aby si nádoby
vyložili pred brány už deň vopred,
pretože sa zbiera od 7:00 hod.!

Termíny zberu plastov

4.-5. marec	1.-2. apríl	29.-30. apríl
-------------	-------------	---------------

Zbierajú sa len **ŽLTÉ PLNÉ** a zaviazané
vrecia. (Nezabudnite plastové fľaše stlačiť,
aby sa zmenšil ich objem)

VOĽBA PREZIDENTA SR 2014

V obci Pohorelá sa 15. marca 2014 zúčastnilo 1. kola voľby prezidenta Slovenskej republiky 661 oprávnených voličov z celkového počtu 1873 zapísaných oprávnených voličov, čo predstavuje 35,29 %-nú účasť.

Priebeh volieb bol pokojný. Účasť voličov na voľbách prezidenta však bola historicky najnižšia. Nielen v našej obci, ale celkovo v rámci celej Slovenskej republiky. Prvýkrát bola pri voľbe prezidenta SR účasť v Pohorelej nižšia oproti celoslovenskej účasti. Okrem klesajúceho záujmu o verejné dianie a stúpajúcemu znechuteniu občanov z politického diania na Slovensku, bola v našej obci účasť čiastočne ovplyvnená aj veľmi nepriaznivým počasím v čase voľby – víchrica, silný nárazový vietor so snehovo-dažďovými prehánkami.

Počet a podiel získaných platných hlasov vo volebných okrskoch v Pohorelej:

kandidát	počet hlasov	%	1. okrsk	2. okrsk	3. okrsk
BÁRDOS Gyula	1	0,15%	0	0	1
BEHÝL Jozef	5	0,76%	1	2	2
ČARNOGURSKÝ Ján	3	0,46%	2	1	0
FICO Robert	327	49,62%	149	138	40
FISCHER Viliam	2	0,30%	2	0	0
HRUŠOVSKÝ Pavol	11	1,67%	4	3	4
JURIŠTA Ján	6	0,91%	5	1	0
KISKA Andrej	95	14,42%	39	46	10
KŇAŽKO Milan	44	6,68%	13	28	3
MARTINČKO Stanislav	2	0,30%	0	1	1
MELNÍK Milan	1	0,15%	0	1	0
MEZENSKÁ Helena	25	3,79%	7	7	11
PROCHÁZKA Radoslav	135	20,49%	61	59	15
ŠIMKO Jozef	2	0,30%	2	0	0

Porovnanie účasti v 1. kole voľby prezidenta Slovenskej republiky:

POHORELÁ		1. okrsk	2. okrsk	3. okrsk	okres Brezno	Bansko-bystrický kraj	Slovenská republika
15. máj 1999	74,45 %	74,75 %	71,82 %	83,40 %	73,82 %	74,38 %	73,89 %
3. apríl 2004	67,11 %	69,69 %	65,11 %	65,09 %	54,32 %	52,00 %	47,94 %
23. marec 2009	45,78 %	44,27 %	44,70 %	57,36 %	45,61 %	44,47 %	43,63 %
15. marec 2014	35,29 %	32,50 %	35,30 %	49,15 %	39,12 %	39,98 %	43,40 %

Keďže v 1. kole nikto z kandidátov na post prezidenta Slovenskej republiky nezískal nadpolovičnú väčšinu hlasov, o prezidentovi SR sa rozhodne v 2. kole voľby. Občania si v tomto kole zvolia z dvoch kandidátov, ktorí získali v celoslovenskom hlasovaní v prvom kole najviac hlasov:

Robert Fico získal 531.919 hlasov (volilo ho 28,0 % zúčastnených voličov) a

Andrej Kiska získal 455.966 hlasov (24,0 % zúčastnených voličov).

2. kolo voľby prezidenta Slovenskej republiky sa uskutoční v sobotu 29. marca 2014 od 7:00 hod. do 22:00 hod. v tých istých volebných miestnostiach ako kolo prvé. Aj v tomto kole je možné voliť s voličským preukazom.

Dejevisná olympiáda je určená žiakom základných škôl, osemročných gymnázií a stredných škôl so záujmom o históriu a príbuzné vedné odbory. Členená je na 4 kategórie – A, B, C a D. Organizuje sa v 4 kolách – školskom, obvodnom, krajskom a celoštátnom. Aj naši žiaci zo 7., 8. a 9. ročníka postúpili zo školského kola do Obvodného kola v Brezne. 7. ročník reprezentovala **Alžbeta Bialíková** a 9. ročník reprezentoval **Peter Vajdík**. Na 2. mieste sa umiestnila žiačka 8. ročníka **Alžbeta Balážová**, ktorá postúpila do Krajského kola v Banskej Bystrici.

Srdečne blahoželáme a prajeme veľa úspechov v ďalšom kole.

Pohorelský školský ústredie

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

JUBILANTI

89 rokov

2.2. **Anna Slízová**, Kpt.Nálepku 305

88 rokov

9.3. **Františka Tešárová**, Clementisova 755

85 rokov

15.3. **Alžbeta Rašiová**, Kpt.Nálepku 192

84 rokov

5.3. **Ján Pompura**, Kpt.Nálepku 295

8.3. **Ján Haluška**, Za Vršok 230

26.3. **Anna Veronika Kybová**, Kpt.Nálepku 143

83 rokov

12.3. **Alžbeta Kriaková**, Jánošíkova 395

27.3. **Mária Balohová**, Clementisova 783

82 rokov

4.3. **Anna Refková**, Orlová 659

4.3. **Juliana Tlučáková**, Orlová 683

7.3. **Františka Mikolajová**, Kpt.Nálepku 148

24.3. **Anna Tlučáková**, Clementisova 808

81 rokov

16.3. **Mária Balohová**, Jánošíkova 464

70 rokov

30.3. **Matej Hráčák**, Za Vršok 216

65 rokov

2.3. **Jozef Maťuš**, Hviezdoslavova 64

6.3. **Jozef Dušan Baláž**, Orlová 633

24.3. **Mária Syčová**, Clementisova 790

31.3. **Anna Ševcová**, Za Vršok 206

60 rokov

8.3. **Ján Palus**, Orlová 569

31.3. **Anna Márníková**, Pohorelská Maša 13

MLADOMANŽELIA

15.2. **Martina Kažimírová**, Hurbanovo a **Karol Tešlár**, Clementisova 725

NOVORODENCI

23.2. **Ráchel Pánisova**, Orlová 659

ZOMRELÍ

Lukáš Janoška

Clementisova 814

(* 23.10.1936 - † 6.2.2014)

Ondrej Mikolaj

Kpt.Nálepku 167

(* 30.10.1933 - † 11.2.2014)

Štefan Petro

Orlová 621

(* 11.2.1943 - † 11.2.2014)

Anna Pletková

Kpt.Nálepku 256

(* 31.7.1928 - † 25.2.2014)

Technická olympiáda

Blahoželáme našim žiakom

Petrovi Vajdíkov a **Patrikovi**

Gavurovi z 9. ročníka, ktorí postúpili z Obvodného kola v Brezne až do Krajského kola v Banskej Bystrici a umiestnili sa na krásnom 3. mieste.

- **Pohorelský školský ústredie**

Obecnej kroniky:

(pozn.: výpis záznamov z kroniky je bez gramatických a štylistických úprav)

ČUDOVÉ ZVYKY (II.) - Mnohé z dievčat kým dôjde k oltáru so svojim vyvoleným musí prejsť údobím povier, ktoré jej majú urýchliť prípadne aspoň iskerku nádeje udržovať k uskutočneniu sobáša v čase dievčenia. Známe je, že počet ženského pohlavia prevyšuje počet mládenčov, ktorí sú si toho vedomí, vyberajú si v dievčatoch. Svadbýchivé devy odrežú živému krtkovi prednú pravú nôžku, zabalenú vo vreckovke nosia ju sebou k rôznym príležitostiam ku ktorým sa mládež schádza. Tu vyhľadávajú mládenčov škriabkajúc ich touto nôžkou po rôznych častiach tela. Keď už mládenec zachádza za niektorou dievkou a aby si ho hádam ešte inak nerozmyslel, pred jeho príchodom sa dievka umýva a časť tejto vody smieša s červeným vínom alebo inou farebnou liehovinou pripravenou k poučeniu. Iná zas horľive počíta biele kône, aby ich do konca týždňa narátala sto. Jestli by ale medzi rátaním stretla sa s kominárom alebo ho len videla, musí s rátaním začať znovu. Tej ktorej sa preca len podarí narátať sto, pozná vo sne svojho budúceho muža. V deň sv. Jána (24. VI.), keď mládenci s dievčatmi zapalujú a nosia v rukách svätovánske ohne okolo dediny, vykopú si dievčatá tu tri jamky. Každá jamka znázorňuje jeden rok. Jestli sa do niektorej z týchto troch jamôk z noci do rána nájde chrobák, po toľkých rokoch sa vydá. V tento deň včas ráno z natrhanej kvetov pletú tu vence. S vencami vyjde dievka v miesta, kde tok potoka je prudký, prípadne kde okrem strmého spádu má potok aj víry. Z brehu potoka alebo s lavičky hádže veniec za vencom do vody. Keď hodený veniec pláva potokom bez zastavenia zaiste sa v prvom roku ešte nevydá. Má však ešte nádej, že aspoň v druhom alebo v treťom. Vtedy ale hodený nemusí sa pozastaviť vo víre a tam sa niekoľkokrát otočiť.

Niektorá povera je hotovým trestom pre dievča ako na príklad tá, keď deva na Katarínu odlomí vetievku z čerešne, zasadí ju do pieskom naplneného črepa a od tohto dňa denne musí v ústach donášať vodu z potoka k zalievaniu, aby do Vianoc zasadená vetievka čerešne rozkvitla. Jestliže v uvedený čas nerozkvitne, do roka sa určite nevydá. Od Lucie počnúc kúšu niektoré dievky denne jeden krát od jablka, aby si ho v noc štedrovečernú sobrala sebou na polnočnú omšu. Vykročiac z chyže už v pitvore začne ho jesť ale tak, aby ho ešte jedla cestou do kostola. Keď sa stretne na ulici s bársktým prvým chlápom, takého krsťného mena bude aj jej budúci muž.

Mnoho iných povier kôľuje medzi našim obyvateľstvom úzko spojených s vydajom, ale pre krátkosť času, v ktorom musím byť s celou pamätnou knižkou hotov, nemôžem sa už na ďalšie rozprestierať.

- V roku 1936 zapísal kronikár Koloman Pišar -

nevesta Mária Halajová, rod. Buvalová

rok 1962, nevesta Anna Pompuřová, rod. Vojtková

Svadba Štefana Syč-Rumana

Pohorelský hlásnik – informačné noviny Obce Pohorelá; reg.č. OÚ-OMT/1/95; číslo 2014/03, ročník X., - NEPREDAJNÉ -

Adresa redakcie: Nová 392, 976 69 Pohorelá; 048/6196102, jan.pompura@pohorela.sk, www.pohorela.sk. Uzavierka: 10. dňa, vychádza okolo 15. dňa v mesiaci.

Za obsahovú a gramatickú správnosť zodpovedajú autori článkov. Grafická úprava a autor neoznačených článkov: J.Pompura. Vydáva: Obecný úrad v Pohoreleji;

Zapožičané fotografie a dokumenty VRACIAME. Fotografie zverejňujeme postupne. Pripravujeme aj ďalšiu verejnú výstavu historických fotografií.